

Koninkrijk der Nederlanden

MINISTRY FOR SOCIAL DIALOGUE,
CONSUMER AFFAIRS AND CIVIL LIBERTIES

Deklarácia predsedníckeho tria

Holandsko, Slovensko a Malta, členské štáty zastávajúce úlohu predsedníctva v Rade EÚ počas 18 mesiacov od januára 2016 do júla 2017, prezentujú týmto spoločnú deklaráciu tria v oblasti rodovej rovnosti zo 7. decembra 2015.

Pretože

- rodová rovnosť je základnou hodnotou Európskej únie zakotvenou v základných zmluvách a v Charte základných práv Európskej únie. Dosiachnutie rovnosti žien a mužov je jedným z cieľov a úloh Európskej únie a začlenenie rodovej rovnosti vo všetkých svojich činnostiach je všeobecným cieľom Európskej únie;
- dosiahnutie naplnenia rovnosti príležitostí pre ženy a mužov v praxi je naliehavou prioritou v širokom spektre politických oblastí. Rodová rovnosť ako prierezová otázka musí byť účinne uplatňovaná a v prípade potreby podporovaná prijímaním cielených opatrení;
- rodová rovnosť je nevyhnutným predpokladom pre zabezpečenie rastu, prosperity a blahobytu a je predovšetkým aj nevyhnutným predpokladom pre splnenie hlavných cieľov *Stratégie Európa 2020*, a to najmä v oblasti zamestnanosti, zníženia chudoby a sociálneho vylúčenia;
- umožnenie ženám a mužom plne využívať ich schopnosti a kvalifikáciu má zásadný význam pre efektívne využívanie ľudského kapitálu v EÚ;
- zapojenie všetkých žien a mužov v Európskej únii je nevyhnutnosťou; všetci občania a občianky, bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, náboženstvo alebo presvedčenie, sociálne postavenie alebo rodinný stav, vek, sexuálnu orientáciu alebo rodovú identitu alebo akékoľvek zdravotné postihnutie, majú právo na sociálne začlenenie;
- pre dosiahnutie ďalšieho pokroku v rodovej rovnosti a prekonanie rodových rozdielov vrátane zabezpečenia rovnakého prístupu na trh práce, rovnakého odmeňovania a kvalitných pracovných príležitostí pre všetkých, je nevyhnutné odstraňovať rodové stereotypy, ktoré vedú k horizontálnej a vertikálnej segregácii vo vzdelávaní a na trhu práce.

Pripomínajúc

- vyhlásenie *Pekinskej akčnej platformy* a v nej identifikovaných dvanástich kritických oblastí záujmu, ako aj *Káhirskeho akčného programu* a výsledkov nadväzujúcich hodnotiacich konferencií;
- *Európsky pakt pre rodovú rovnosť* (2011-2020), v ktorom Rada uznala, že "rovnosť žien a mužov je základnou hodnotou Európskej únie a že politiky rodovej rovnosti sú životne dôležité pre hospodársky rast, prosperitu a konkurencieschopnosť". Rada tiež uviedla, že päť rokov po prijatí prvého Európskeho paktu pre rodovú rovnosť bol potrebný nový impulz, a to najmä s cieľom znovu potvrdiť a podporovať úzke prepojenie medzi *Stratégiou Komisie pre rovnosť žien a mužov 2010-2015* a *Stratégiou Európa 2020*;
- *Stratégiu Komisie pre rovnosť žien a mužov 2010-2015*, ktorá identifikovala širokú škálu činností na podporu rodovej rovnosti pokiaľ ide o rovnakú ekonomickú nezávislosť, rovnaké odmeňovanie za rovnakú prácu a za prácu rovnakej hodnoty, rovnosť v rozhodovaní, dôstojnosť, telesnú integritu a ukončenie rodovo podmieneného násillia a rodovú rovnosť vo vonkajších vzťahoch, zároveň zdôrazňujúc horizontálne otázky ako je dôležitosť uplatňovania rodového hľadiska a úlohy mužov pri presadzovaní rodovej rovnosti;
- pracovný dokument Komisie a spoločného štábu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (EEAS) o rovnosti žien a mužov a posilňovaní žien *Transformácia života dievčat a žien prostredníctvom vonkajších vzťahov EÚ 2016-2020*, v ktorých sa uvedené orgány spoločne zavazujú k podpore rovnosti žien a mužov a posilnenie postavenia žien vo vonkajších vzťahoch EÚ.

Zdôrazňujúc, že

- v *Stratégii Európa 2020* je potrebné zohľadniť rodové hľadisko. Za účelom maximalizácie konkurencieschopnosti, inovácií a rastu musíme umožniť ženám aj mužom naplňať svoj potenciál, kým pre dosiahnutie ambiciózneho cieľa 75% zamestnanosti žien a mužov vo veku 20 až 64 rokov má zvýšenie účasti žien na trhu práce zásadný význam;
- posilnenie postavenia žien je tiež predpokladom pre posilnenie sociálnej súdržnosti, a to aj v súvislosti so *Stratégiou Európa 2020*;
- počas posledných desiatich rokov štúdie preukázali pozitívny vplyv rovnosti žien a mužov na ekonomický rozvoj;
- podpora inovatívnej politiky zladenia pracovného a rodinného života a flexibilné formy práce sú zásadné pre uľahčenie zosúladenia pracovného, rodinného a súkromného života žien aj mužov, ako aj pre zníženie segregácie na trhu práce;

- posilnenie ekonomickej aktivity žien a ich účasť na trhu práce je prínosom pre hospodársky a sociálny rozvoj a môže prispieť k zvýšeniu zamestnanosti a zníženiu rizika chudoby a sociálneho vylúčenia ľudí s opatrovateľskými povinnosťami, z ktorých väčšina sú ženy. V tomto zmysle existuje silný ekonomický dôvod pre podporu účasti žien, starajúcich sa o blízkych, na trhu práce a naopak; ekonomika starostlivosti je odvetvím s vysokým potenciálom rastu zamestnanosti;
- v poslednom čase sme svedkami nárastu chudoby v EÚ, a to napriek skutočnosti, že hlavy štátov EÚ a vlád sa zaviazali ako súčasť *Stratégie Európa 2020* v júni 2010 k ambicióznemu cieľu zníženia chudoby a sociálneho vylúčenia v EÚ o 20 miliónov ľudí do roku 2020;
- Európsky parlament opakovane vyzval k aktivitám na odstránenie chudoby a k riešeniu zvýšeného rizika chudoby, ktorým čelia ženy, upozorňujúc pritom aj na dopad súčasnej hospodárskej, finančnej a sociálnej krízy, ktorá má negatívny vplyv na životy žien, ich pracovné podmienky a miesto v spoločnosti vo všeobecnosti;
- hoci nárast chudoby a sociálneho vylúčenia v dôsledku krízy zasiahol mužov aj ženy, ženy čelia oveľa vyššiemu riziku sociálneho vylúčenia a chudoby než muži. Preto je nutné systematicky pracovať na zabezpečení ich ekonomickej nezávislosti po celú dobu ich životného cyklu.

Predsednícke trio

podčiarkuje

- naliehavosť presadzovať rovnaké príležitosti a rodovú rovnosť, vrátane účinnej implementácie smerníc o rovnakom zaobchádzaní s cieľom zabezpečiť ekonomickú nezávislosť pre ženy aj pre mužov;
- potrebu uplatňovať duálny prístup: prierezové uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti do všetkých oblastí a politík, ako aj prijímanie špecifických opatrení;
- nevyhnutnosť odstraňovať rodové stereotypy, ktoré stále nepriaznivo ovplyvňujú individuálnu voľbu žien a mužov v Európskej únii, o čom svedčí nízka úroveň účasti žien na trhu práce a ekonomickej nezávislosti v mnohých členských štátoch;
- potrebu uľahčiť zosúladienie pracovného, rodinného a súkromného života s cieľom umožnenia zapojenia sa žien aj mužov na trh práce rovnako ako aj do všetkých ostatných oblastí života na všetkých úrovniach spoločnosti, a to vrátane v rozhodovacích pozíciách. Za týmto účelom by sa mali prijať opatrenia na podporu lepšieho prerozdelenia a rozvoja služieb v oblasti starostlivosti o deti;
- dôležitosť oboznámenia sa tvorcov politík, sociálnych partnerov, inštitúcií EÚ s rozhodovacou právomocou ako aj organizácií občianskej spoločnosti s existujúcou koreláciou medzi rodovou rovnosťou a ekonomicou konkurencieschopnosťou s cieľom povzbudiť ich pri začleňovaní rodovej rovnosti do ich miestnych, regionálnych, národných a európskych priorít;

- feminizáciu chudoby a vyššie riziko sociálneho vylúčenia žien, najmä tých, patriacich k zraniteľným skupinám. Úsilie zamerané na zníženie rizika chudoby, ktoré je často úzko spojené s rasovou či etnickou diskrimináciou, diskrimináciou na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity, vysokým alebo mladším vekom, zdravotným postihnutím alebo osamelým rodičovstvom, je z tohto hľadiska nevyhnutné. Tieto faktory môžu zvýšiť riziko chudoby, marginalizáciu, ako aj sociálne a ekonomické vylúčenie. Skutočnosť, že často sú viacnásobnou diskrimináciou postihnuté práve ženy, je potrebné zohľadniť pri všetkých politikách a stratégiách zameraných na sociálne začleňovanie;
- potrebu novej iniciatívy Komisie pre prijatie stratégie uplatňovania rovnosti žien a mužov na roky 2016-2020, ktorá by mala byť úzko spojená so *Stratégiou Európa 2020* a zohľadňovať agendu OSN 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj.

Aktivity plánované počas holandského, slovenského a maltského predsedníctva

Predsednícke trio bude podporovať diskusiu a zabezpečiť výmenu dobrých praxí v určených oblastiach.

Na úrovni EÚ budú prezentované nové poznatky a nové ukazovatele na monitorovanie pokroku; politická diskusia o ďalšom postupe bude súčasťou rokovaní na všetkých príslušných fórach vrátane Rady EPSCO.

Holandsko

- Vývin dobrých praxí k zvýšeniu účasti žien na trhu práce a zlepšenia pracovných príležitostí pre ženy a mužov a ich zdieľanie s partnermi.
- Pre zaistenie pokračujúcej spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou zorganizuje Holandsko zasadnutie skupiny na vysokej úrovni pre gender mainstreaming v Amsterdame v dňoch 21.-22. januára 2016.
- Holandsko bude v úzkej spolupráci so všetkými členskými štátmi podporovať vysokú predstaviteľku EÚ pre zahraničné veci a otázky bezpečnosti a podpredsedníčku Komisie EÚ pri prezentovaní jasného záväzku EÚ na 60. zasadnutí Komisie OSN pre postavenie žien.
- Na základe predloženia strategickkej iniciatívy o rodovej rovnosti zo strany Komisie vypracuje predsedníctvo Holandska návrh záverov Rady na Rade EPSCO.
- Na základe predloženia iniciatívy Komisie týkajúcej sa LGBTI ľudí sa predsedníctvo Holandska pokúsi o politické stanovisko Rady EPSCO.
- V úzkej spolupráci so všetkými členskými štátmi bude holandské predsedníctvo podporovať vysokú predstaviteľku pre zahraničné veci a otázky bezpečnosti a podpredsedníčku Komisie v odhodlaní prijať jasný záväzok EÚ k implementácii rezolúcie BR OSN 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti.

Slovensko

- Slovenské predsedníctvo bude pokračovať v práci a rokovaníach započatých počas predchádzajúcich predsedníctiev a bude podporovať diskusie, aktivity a výmenu osvedčených postupov vo vzťahu k rodovej rovnosti a uplatňovaniu rodového hľadiska.
- V spolupráci s EIGE zrealizuje slovenské predsedníctvo monitorovanie implementácie *Pekinskej akčnej platformy* členskými štátmi EÚ v oblasti "*Ženy a chudoba*". Správa sa zameria na celý rad negatívnych faktorov, ktoré ovplyvňujú životy žien, ich pracovné podmienky a ich miesto v spoločnosti. Dôraz sa bude klásť na monitorovanie situácie najviac znevýhodnených skupín žien a identifikáciu viacrozmerých problémov a príčiny chudoby žien (napr. vek, imigračný status, osamelí rodičia, zdravotné postihnutie, etnická príslušnosť vrátane Rómov a pod.). Súčasťou bude aj vyhodnotenie možného vplyvu ekonomickej krízy na chudobu žien, najmä v najviac znevýhodnených skupinách v rámci EÚ.
- Zasadnutie skupiny na vysokej úrovni pre gender mainstreaming bude konať v Bratislave dňa 7. a 8. septembra 2016 s cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu medzi členskými štátmi a Európskou komisiou v oblasti rodovej rovnosti a uplatňovania rodového hľadiska v EÚ.
- Zosúladenie pracovného, rodinného a súkromného života je predpokladom pre vyššiu účasť žien na trhu práce a ich ekonomickú nezávislosť; s ohľadom na túto skutočnosť sa bude v Bratislave konať konferencia venovaná zosúladeniu pracovného, rodinného a súkromného života v meniacej sa spoločnosti.
- V prípade predloženia iniciatívy Komisie "*Nový začiatok riešenia úloh v oblasti zosúladenia rodinného, súkromného a pracovného života, ktorým čelia pracujúci rodičia*" zabezpečí slovenské predsedníctvo efektívne rokovania v rámci Rady.
- Rodová rovnosť je rozhodujúca pre zabezpečenie rovnoprávnej a spravodlivej spoločnosti, ktorá je schopná zvyšovať rast a znižovať chudobu; Slovensko bude preto podporovať Európsku komisiu pri odstraňovaní niektorých zostávajúcich rodových rozdielov v zmysle stratégie pre rodovú rovnosť, ako aj na napĺňanie cieľov rodovej rovnosti po roku 2015.
- Slovenské predsedníctvo bude spolupracovať s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (EEAS) s cieľom zabezpečiť koordinovanú účasť EÚ na 61. zasadnutí Komisie OSN pre postavenie žien v marci 2017.

Malta

- S cieľom riešiť nižšiu účasť žien na trhu práce bude Malta podporovať diskusiu o opatreniach, ktorých cieľom je odstránenie existujúcich problémov brániacich v ekonomickej nezávislosti žien.
- Vo svojej *Stratégii rovnosti žien a mužov 2010-2011* určila Komisia rodovo podmienené násilie ako jeden z kľúčových problémov, ktoré treba riešiť s cieľom dosiahnutia skutočnej rodovej rovnosti. Vo svojom pláne z októbra 2015 Komisia vyjadrila záujem o pristúpenie Európskej únie k *Dohovoru Rady Európy o predchádzaní a boji proti násiliu na ženách a domácomu násiliu* (Istanbulský dohovor). Boj proti násiliu na ženách a dievčatách bude mať preto počas

maltského predsedníctva prioritnú úlohu a Malta zorganizuje podujatie ako platformu pre výmenu osvedčených postupov a informácií o existujúcich právnych predpisoch, politikách a stratégiách, ako aj zbere štatistických údajov a štúdií na túto tému.

- V *Európskom pakte pre rodovú rovnosť* Rada zdôraznila podporu "rovnakej účasti žien a mužov v rozhodovacích procesoch na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach, aby sa plne využili všetky talenty." V prípade potreby Malta podnikne ďalšie rokovania s členskými štátmi, Európskou komisiou a Európskym parlamentom s cieľom dosiahnuť pokrok v práci na návrhu smernice o zlepšení rodovej rovnováhy v dozorných radách spoločností kótovaných na burze cenných papierov a súvisiacich opatreniach.
- Stredobodom záujmu maltského predsedníctva bude aj prehľad aktivít Komisie zameraných na LGBTI ľudí.
- Malta bude usilovať o pokračovanie spolupráce medzi členskými štátmi a Komisiou v pokroku v rodovej rovnosti, pričom zohľadní oznámenie Komisie, ktorým sa stanovujú strategické priority pre rodovú rovnosť po roku 2015.
- V spolupráci s Európskou komisiou bude Malta hostiť zasadnutie skupiny na vysokej úrovni pre gender mainstreaming vo Vallette.
- Maltské predsedníctvo bude tiež podporovať záväzok EÚ v Komisii OSN pre postavenie žien.

Lodewijk Asscher

(Podpredseda vlády, minister pre sociálne veci a zamestnanosť, Holandsko)

Helena Dalli

(Ministerka pre sociálny dialóg, ochranu spotrebiteľa a občianske slobody, Malta)

Branislav Ondruš

(Štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky)